

## U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **P.F.**, trvale bytom B.Š., zastúpenej advokátom JUDr. D.T., M.B. proti žalovanému: **N., s. r. o.**, B.Š., IČO: X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: **P.W. /predtým V./**, B.D., zastúpeného advokátom JUDr. M.R., R.B., **o zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 34 Cb 236/2008, o dovolaní vedľajšieho účastníka na strane žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2011, č. k. 2 Cob 417/2010-118, takto

### r o z h o d o l:

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2011, č. k. 2 Cob 417/2010-118 sa **z r u š u j e** a vec sa **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie.

### O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 13. júla 2010, č. k. 34 Cb 236/2008-96 vyhovel žalobe a zrušil účasť žalobkyne v spoločnosti N., s. r. o., B.Š.. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni 916,92 eur náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že v konaní bolo preukázané a potvrdil to aj svedok P.V. - spoločník žalovanej spoločnosti, že táto spoločnosť nevykonáva žiadnu činnosť a je v strate, nedochádza teda k naplneniu účelu, pre ktorý bola zriadená. Spoločník P.V. na pojednávaní túto skutočnosť potvrdil, keď uviedol, že chce zrušiť spoločnosť na valnom zhromaždení, ktoré zvolá za týmto účelom, ale neurobil tak, ako uviedol. Ďalej v konaní bolo preukázané, že spoločník P.V. je zároveň aj spoločníkom v spoločnosti W., s. r. o., B.N., IČO: X., ktorá bola založená spoločenskou zmluvou 28. augusta 2007 a zapísaná do

obchodného registra 5. októbra 2007. Ďalej uviedol, že P.V. bol konateľom žalovanej spoločnosti od 10. augusta 2006 do 1. apríla 2008 a od 5. októbra 2007 je aj konateľom spoločnosti W., s. r. o., ktorá takisto vykonávala činnosť - prevádzkovanie galérií. V čl. IX. bode 8. Spoločenskej zmluvy spoločnosti N., s. r. o., Bratislava je uvedené, že konateľ nesmie bez predchádzajúceho schválenia valným zhromaždením uzatvárať vo vlastnom mene alebo na vlastný účet obchody súvisiace s predmetom podnikania spoločnosti a zúčastňovať sa na podnikaní v inej spoločnosti ako spoločník s neobmedzeným ručením. Poukázal na to, že spoločník P.V. bez vedomia žalobkyne založil ďalšiu spoločnosť W., s. r. o., ktorej predmet činnosti je do značnej miery zhodný s predmetom činnosti žalovanej spoločnosti (obe spoločnosti prevádzkujú galérie a s tým súvisiace činnosti) a bol zároveň konateľom oboch spoločností od 5. októbra 2007 do 1. apríla 2008, čím došlo k zjavnému znevýhodneniu žalobkyne v žalovanej spoločnosti. Spoločník P.V. sám na pojednávaní uviedol, že nemá záujem podieľať sa na činnosti žalovanej spoločnosti, keď uviedol, aby žalobkyňa si sama riadila žalovanú spoločnosť vzhľadom na to, že je jedinou konateľkou žalovanej spoločnosti. Z uvedenej skutočnosti súd ustálil, že založenie inej spoločnosti niektorými spoločníkmi, aj keď nie je porušením žiadnej povinnosti, môže v spoločnosti tak narušiť vzťahy medzi spoločníkmi a vyvolať nedôveru spoločníkov, že od nich nemožno spravodlivo žiadať, aby v spoločnosti zotrvali. V danom prípade zo strany spoločníkov P.V. a Z.V. bola vyvolaná nedôvera žalobkyne, čím došlo k značnému narušeniu vzťahov medzi nimi a žalobkyňa nemohla a ani nemôže do budúca ovplyvniť činnosť spoločnosti, nakoľko je menšinová vlastníčka a na valnom zhromaždení bude vždy v menšine, a teda len títo dvaja spoločníci môžu rozhodnúť o zrušení spoločnosti likvidáciou. Súd neskúmal konkrétne nezhody medzi spoločníkmi, lebo to nemá vplyv na rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že od žalobkyne nemožno spravodlivo požadovať, aby v spoločnosti zotrvala, preto žalobe poukazom na ustanovenie § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka vyhovel a účasť žalujúcej spoločníčky v spoločnosti zrušil.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie vedľajší účastník na strane žalovaného. Žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav a pri rozhodovaní vychádzal výlučne z nepodloženého tvrdenia žalobkyne a na základe takto nesprávne zisteného skutkového stavu vydal nesprávne rozhodnutie.

Na výzvu súdu, aby sa žalovaný k odvolaniu vyjadril, žalovaný podaním, ktoré bolo na súd osobne podané, uviedol, že s odvolaním nesúhlasí, lebo bolo podané proti jeho vôli.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením z 29. septembra 2011, č. k. 2 Cob 417/2010-118 odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal na ustanovenie § 93 O. s. p. a na skutočnosť, že žalovaný podaním z 8. novembra 2010 vyjadril svoj nesúhlas s odvolaním podaným vedľajším účastníkom na strane žalovaného. Žalovaný proti rozsudku súdu prvého stupňa nepodal odvolanie a ani vedľajšiemu účastníkovi nedal súhlas na podanie odvolania. Preto podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol ako podané neoprávnenou osobou.

Proti tomuto rozhodnutiu podal vedľajší účastník dovolanie. Žiadal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil zmätočnosťou odvolacieho konania /§ 237 písm. c/ O. s. p./, spôsobenej tým, že odvolací súd vydal uznesenie, ktorým odmietol odvolanie vedľajšieho účastníka, pretože podľa jeho názoru bolo podané neoprávnenou osobou, pričom jeho rozhodnutie nemá oporu v zákone a vedľajšiemu účastníkovi tým odňal možnosť konať pred súdom /§ 237 písm. f/ O. s. p./. Ďalej uviedol, že odvolací súd pri rozhodnutí vychádzal z vyjadrenia žalovaného, ktorý nebol v konaní na súde prvého stupňa a na odvolacom súde riadne zastúpený. Vyjadrenie žalovaného bolo podpísané žalobkyňou, preto toto vyjadrenie je v rozpore s § 21 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého za právnickú osobu nemôže konať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby, čím podľa názoru dovolateľa bol naplnený dôvod zmätočnosti podľa § 237 písm. c/ O. s. p. Ďalej uviedol, že je nesprávne a nepodložené relevantným zákonným zdôvodnením redukovať „zváženia všetkých okolností“ na formálne zistenie stanoviska /súhlasu - nesúhlasu/ hlavného účastníka k procesnému úkonu vedľajšieho účastníka. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorej spoločníkmi sú súčasne žalobkyňa a vedľajší účastník. Osobou oprávnenou konať za žalovaného ako konateľ je však výlučne a len žalobkyňa. V danom prípade bol súd povinný klásť zvýšené nároky na zváženie všetkých okolností rozporuplného postoja žalovaného k podaniu odvolania vedľajším účastníkom. Strohé zistenie postoja žalovaného k podaniu odvolania vedľajším účastníkom, ktoré odvolací súd vykonal, je v tomto prípade nedostatočné a spochybniteľné. Pod „zvážením všetkých okolností“ sa v danom prípade musí rozumieť najmä tá okolnosť, že v danom prípade na strane žalobkyne vystupovala tá istá fyzická osoba, ktorá konala v mene žalovaného ako štatutárny orgán - konateľ, ktorý podpísal písomné oznámenie žalovaného, v ktorom mal žalovaný nesúhlasiť s podaným odvolaním. Zdôraznil, že žalobkyňa má záujem na tom, aby jej účasť bola v spoločnosti zrušená, preto využila situáciu a za žalovaného vyhotovila také vyjadrenie k podanému odvolaniu vedľajšieho

účastníka, v ktorom s podaným odvolaním nesúhlasila. Pritom mal súd mať na zreteli, že vedľajší účastník podaním odvolania hájil a zastával rovnaký záujem na výsledku konania ako musí mať žalovaný v sporovom konaní, t. j. rozhodnutie súdu o nezrušení účasti žalobkyne ako spoločníčky v spoločnosti. Keďže žalobkyňa konajúca v mene žalovaného vyjadrila za žalovaného nesúhlas s odvolaním vedľajšieho účastníka, nevyjadrila tým skutočnú vôľu žalovaného, ale svoju vôľu. Preto v prípade konfliktu záujmov v sporovom konaní za žalovaného ako právnickú osobu nemôže konať žalobkyňa, ktorej záujem je v rozpore so záujmom žalovaného. Úkon žalobkyne, ktorým vyjadrila svoj nesúhlas s podaným odvolaním, nemožno inak hodnotiť len ako úkon, ktorý je v rozpore s ustanovením § 21 ods. 3 O. s. p.

Z uvedených skutočností dovolateľ dospel k záveru, že odvolací súd nesprávne posúdil legitimitáciu vedľajšieho účastníka na podanie odvolania, keď jeho odvolanie odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou, čím odňal vedľajšiemu účastníkovi možnosť konať pred súdom a hájiť svoje práva a oprávnené záujmy. Zároveň procesne pochybil prvostupňový a aj odvolací súd, keď akceptoval zastúpenie žalovaného prostredníctvom osoby žalobkyne, ktoré je v rozpore s § 21 ods. 3 O. s. p.

Žalobkyňa sa k dovolaniu nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolanie podal včas vedľajší účastník, preskúmal napadnuté uznesenie bez nariadenia dovolacieho pojednávania /§ 243 ods. 1 O. s. p./ v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že dovolanie vedľajšieho účastníka je dôvodné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nie je možné napadnúť každé rozhodnutie súdu. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa /§ 236 ods. 1 O. s. p./. Proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. Ide o prípady: ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu je uznesením. Proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme je dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 239 O. s. p., ak: odvolací

súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ide o uznesenie o uznaní /neuznaní/ cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné /nevykonateľné/ na území Slovenskej republiky.

Z obsahu dovolania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného vyplýva, že prípustnosť dovolania odôvodňuje závadným procesným postupom odvolacieho súdu podľa § 237 písm. c/ a f/ O. s. p., a to tým, že na strane žalujúcej vystupovala tá istá fyzická osoba, ktorá na strane žalovanej konala v mene žalovaného ako štatutárny orgán a podpísala vyjadrenie žalovaného, v ktorom žalovaný mal nesúhlasiť s odvolaním vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, na základe čoho odvolací súd nesprávne odvolanie vedľajšieho účastníka poukazom na ustanovenie § 93 ods. 4 O. s. p. odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Podľa ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Za právnickú osobu nemôže konať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami právnickej osoby /§ 21 ods. 3 O. s. p./.

Ustanovenie § 21 ods. 3 O. s. p. upravuje situáciu, keď v spore je na jednej strane obchodná spoločnosť a na druhej strane konateľ tejto spoločnosti, teda záujmy žalobcu a žalovaného sú rozdielne, a preto v takomto prípade konateľ nemôže konať za spoločnosť. Dovolací súd je toho názoru, že porušením zákonného obmedzenia zastúpenia žalovaného osobou žalobcu, nebola zo strany súdu poskytnutá ochrana práv všetkým účastníkom v rovnakom rozsahu. Takéto procesné pochybenie je kvalifikované ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, čo je dôvodom na podanie dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Za odňatie možnosti konať pred súdom sa považuje taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu

v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Je potrebné prisvedčiť dovolateľovi, že odvolací súd nechal bez povšimnutia skutočnosť, že za žalovanú spoločnosť podanie z 8. novembra 2010, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal /č. l. 116/, podpísala P.F., ktorá v spore vystupuje ako žalobkyňa, a preto jej záujmy sú rozdielne ako záujmy žalovaného. Postoj žalovanej spoločnosti v konaní na súde prvého stupňa a v odvolacom konaní prezentoval aj druhý spoločník žalovanej spoločnosti, ktorý v konaní vystupuje ako vedľajší účastník a ako odvolateľ. Tým, že odvolací súd vychádzal len zo stanoviska žalovaného, prezentovaného konateľom, ktorý vystupoval aj ako žalujúci a nevyžiadal si stanovisko všetkých spoločníkov žalovanej spoločnosti, rozhodol v rozpore s ustanovením § 21 ods. 3 O. s. p., keď odvolanie vedľajšieho účastníka odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou. V dôsledku nesprávneho postupu v rozpore s ustanovením § 21 ods. 3 O. s. p. odvolací súd porušil základné právo dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, resp. čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a tým došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

**P o u č e n i e:** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. mája 2012

**JUDr. Anna Marková, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová